

Реферат на тему: "Юрій Клен, життєвий і творчий шлях"

Юрій Клен

Реферат на тему:

Юрій Клен, життєвий і творчий шлях

(1891 — 1947)

Юрій Клен (Освальд Бургардт) народився на Поділлі, у селі Сербинівці 4 жовтня 1391 р. І сім'ї купця Фрідріха Бургардта та прибалтійської німкені Каттіни Сідонії Тіль. Батьки виховували дітей в атмосфері шанування рідної мови та звичаїв, і водночас — у дусі любові до України, що стала для них другою батьківщиною. У селищі Воронівка Освальд закінчив російську початкову школу, а у містечку Славуті на Поділлі — гімназію,

Особливу роль у житті Освальда Бургардта відігравав Київ. Тут він із золотою медаллю закінчив Першу київську гімназію. У 1911 р. вступив до Київського університету святого Володимира, де дістав ґрунтовну освіту, студіюючи англійську, німецьку, слов'янську філологію та загальну історію літератури. Тут, у Києві, спалахнуло кохання майбутнього поета до Раїси Чернявської.

Навчання в університеті довелося перервати у зв'язку з початком першої світової війни: молодий учений разом із тридцятьма німецькими юнаками, що їх царська влада визнала "небезпечними", був засланий до Архангельської губернії (Мар'їна Гора). Через рік така ж доля спіткала його матір (батько помер 1912 р.) та І тру Жозефіну. Згодом, після революції 1917 р., Освальд Бургардт, повертаючись із заслання, заїхав до родини в Курськ (1918 р.), і вони разом вирушили до Києва, що зустрів суворою і трагічною реальністю громадянської війни.

Восени 1918 р. Освальд Бургардт поїхав до Німеччини і мало не був прикликаний до кайзерівського війська.

Не знайшовши щастя на батьківщині предків, Освальд Бургардт повертається Києва, згадуючи свої німецькі пригоди зі словами: "Ось вам спартаківець". Університетське навчання він закінчив, захистивши диплом, 1920 року. Згодом поступає на дворічний курс аспірантури при дослідному інституті УАН, де студіює германістику й отримує диплом першого ступеня (1923 р.), водночас учителює в Баришівському соціально-економічному технікумі.

Найближче він зійшовся тоді з майбутніми неокласиками. Особливо теплими були стосунки Освальда Бургардта з Миколою Зеровим, з яким йому випало працювати соціально-економічному технікумі та трудовій школі містечка Баришівки. Освальд Бургардт одним із перших зрозумів, що процес національного відродження України позбавляється всяких перспектив у суспільстві, в якому "класова ненависть", затруюючи людські душі, була поставлена на службу великодержавним, імперським

цілям.

Не матеріальна скрута, добре знана простим людям років перших п'ятирічок, а нечуваний терор змусив його емігрувати, за власним визнанням, "подаючись світ за очі".

За нових для себе умов Юрій Клен органічно вписався в літературний процес Західної України. Його вірші стали з'являтися на сторінках львівського журналу "Вісник", де друкувалися поети-емігранти (О. Олесь, а також Є.Маланюк, О. Теліга, О. Ольжич та інші). Оскільки переважна більшість цих поетів жили в 20-х роках у Празі чи в Подебрадах, працювали або навчалися в тамтешній Українській господарській академії та Українському педагогічному інституті, ця група дістала умовну назву поетичної "празької школи".

В перші роки свого життя у Німеччині Юрій Клен, не маючи роботи, жив у своїх родичів, давав приватні уроки та читав лекції під час літнього семестру в Мюнхенському університеті, поки не зайняв вакансію в Мюнстерському університеті (Вестфалія), де й почав працювати з 1934 р. при кафедрі славістики. Тут же захистив докторську дисертацію "Головні мотиви творчості Леоніда Андрєєва" (1936), йому було присвоєно звання професора. Невдовзі отримав помешкання в місті, а згодом переїхав на околицю Мюнстера — станцію Моріп Саме тут Юрій Клен написав більшість віршів, що склали основу збірки "Каравели", та поему "Прокляті роки".

Юрій Клен був мобілізований до німецького війська в 1939 році. Працював спочатку на курсах військових перекладачів, а 1941 р. служив при штабі тилової частини 17-ї армії як перекладач, пересувався разом з ним від села Ладижин над Бугом до Кременчука та Полтави. Страшні враження від сплюндрованої війною України лягали в основу третьої частини "Попелу імперій". Мав догани за людяне ставлення до українців, за протести проти жорстокості фашистських окупантів. За ним стежили, його листи переглядалися.

Поета врятував від кари госпіталь, куди він потрапив наприкінці січня 1942 р.: під час відступу гітлерівців під ударами Червоної Армії машина, в якій їхав перекладач, застрягла в заметах під Лозовою, він сильно застудився і захворів на плеврит. Звільнений від військової служби після лікування, з січня

1943 р. викладав у Німецькому університеті та в Українському вільному університеті в Празі, Навесні 1945 р. разом з дружиною й двома дітьми перебрався до Австрії, у Фольдервільдбад (Тіроль) 1947 р. Помер Юрій Клен 30 жовтня 1947 р, Похований в українській частині кладовища Вестфрідгоф.